

კარლო ინასარიძე

INDEPENDENT GEORGIA

ლენინი და საქართველო

809-ჩ/98

ვ.ი.ლენინის გარდაცვალების 60 წლისთავის გამო

მიუნხენი 1984 წელი

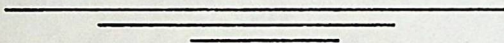

Handwritten notes:
ქ. ბიძინაძე
მიუნხენი
3.11.84

ს ა რ ჩ ე ვ ი

ლენინი და საქართველო - I. - 1
ლენინი და საქართველო - II. - 5
ლენინი და საქართველო - III. - 9
ლენინი და საქართველო - IV. - 13
ლენინი და საქართველო - V. - 17
ლენინი და საქართველო - VI. - 21
ლენინი და საქართველო - VII. - 25
გრიგოლ რობაქიძე ლენინი შესახებ.....29
журнал "ПОСЕВ" (1984) о происхождении В.И.Ленина.....32

809 - F/26

24.1.84 წ.

ქართული რედაქცია-რაღი "თავისუფლება"

ავტორი, რედაქტორი: ლიმიტრი მარშანია

ვ.ი. ლენინი და საქართველო - I.

8:00

წამყვანი: მიმდინარე 1984 წლის **21-ი** იანვარს შეხრულდა 60-ი წელი ლენინის გარდაცვალების დღიდან. ამასთან დაკავშირებით, გადმოგვემო ჩვენს მორიგ საუბარს თემაზე: ლენინი და საქართველო. მიკროფონთან არის დავით თაბორიძე:

რედაქტორი: [ლენინი და საქართველო - ასეთ სათაურს იმიტომ ვაძლევ ჩემს ამ საუბარს, ვაყვირებ მსმენელებს, რომ საქართველოს მასობრივი მედიუმები - პრესა, რადიო, ტელევიზია - განუწყვეტლივ ამყვირებენ იმას, რომ რაც ლენინმა იქნა, დაწერა და გააკეთა მის ცხოვრებაში - ყველაფერი სწორია, წახაბამია, გენიალურია; და თუ ეს ასეა, მე მხურს იქვენი ყურადღება მივაქციო ლენინის ont ზოგიერთ აზრებს, რომლებიც მან გამოთქვა საქართველოს, ქართველი ერის შესახებ.]

ლენინის დამოკიდებულება საქართველოსადმი, ქართველი ერისადმი შეიძლება გავყოთ სამ პერიოდს:

პირველი პერიოდი შეიძლება ჩაითვალოს ლენინის დამოკიდებულება საქართველოსადმი-საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადებამდე, ე.ი. 1918 წლის 26 მაისამდე; მეორე პერიოდი - საქართველოს დამოუკიდებლობის ხანა, და მესამე პერიოდი - საქართველოს ე.წ.-ლი გახაზვების შემდეგობი ხანა.

პირველ პერიოდში, ყველაზე უფრო ძველ, ასე ვთქვათ, დოკუმენტად უნდა ჩაითვალოს ყორღანია-ლენინის საუბარი. ხელს მაქვს

ნოე ყორღანიას

წიგნი-მოგონება - "ჩემი წარსული", რომელიც 1953 წელს დაიბეჭდა
პარიზში. ამ მოგონების ერთ ადგილას ნოე ყორღანია ეხება მის ლე-
ნინთან ხაუზარს, რომელსაც ადგილი ქონდა 1907 წელს ლონდონში.

ნოე ყორღანია წერს:

"გადაწყდა შორიგი ყრილობის მოწვევა, რომელიც შედგა ლონდონში
1907 წელს შეორე ლუმის დროს. საქართველოდან მოვიდნენ 29 ლე-
ლეგაცი, ამათ შორის მეც. სახანცილო იყო დელეგაციების არჩევნები
რუსეთში. როგორც ვი ზოლშევიკები დააწყობდნენ მენშევიკები მეტი
წავიდა ლონდონისაკენ, მაშინვე ხაიდლანაც გამოაძვრენდნენ ახალ
დელეგაციას და მიიყობდნენ. მოთავდა ყველგან არჩევნები, გავისცუმ-
რეთ დელეგაციები და ჩვენც გავუდექით ლონდონისაკენ, ფინლანდიის
გზით, ვინაიდან აქ შეიძლებოდა საზღვარზე გადასვლა შინაური
პასპორტით, ხოლო შემდეგ არავინ თხოულობდა ჩაიქე პასპორტს."

ნოე ყორღანია განაგრძობს:

"ლონდონის ყრილობა ცნობილია, ვრცელი ოქმებია დაბეჭდილი; აქ
მხოლოდ კულისების ამბავს მოვიყვან. რუს დელეგაციას შორის დიდი
უმრავლესობა იყვნენ ზოლშევიკები, მაგრამ როცა ქართველი მენშე-
ვიკები მიემაჯენ - უთანახროტობოდნენ რუს ზოლშევიკებს, ასე რომ
ორივე ფრაქცია თანახროტი რიგების იყვნენ. ზრძოლა იყო სხვა დე-
ლეგაციების მისამხრობათ, ასეთები ზლომათ მოიპოვეზობდნენ: პოლო-
ნელები, ეხსონელები. ესენი ზოგი აქეთ
იყვნენ, ზოგი იქეთ... არჩეულ იქნა მთავარი კომისია პოლიტიკური
რეზოლუციის შესამუშავებლად კონგრესზე წარმოსადგენად. კომისია-
ში მოხვდნენ ყველა ლიბერები ყველა ჯგუფის და ფრაქციის, ამათ შო-
რის ვიყავი მეც. კომისიამ იმუშავა ორი დღე და ვერავითარ ნა-
ყოფს ვერ შიადწია. რეზოლუციის ყველა პრეციუსი კერტიხყრის დროს
ხმა იყოფოდა, ანდა ერთხმად ფლავდებოდა. ამ უნაყოფო შრომის შემ-
დეგ დავიშალეთ და მივანდევიტ კერძო ინციფიაცივას რეზოლუციების
ყრილობის ხმების წარდგენა".

შემდეგ ნოე ყორღანია თავის მოგონებაში - "ჩემი წარსული", რომელიც დაიბეჭდა პარიზში 1953 წელს, წერს:

"მივღივართ ქუჩაზე ასე ხელგარიელი. ხმა შემომესმა უვანიდან: ვახტროვ(ეს ჩემი ფხვედონიში იყო) მოიხადეთ ერთ წუთს. მოვიხედე - ღენინია. დავიხადე და ერთად გადავედით ქუჩის მეორე ნაპირას. მან მითხრა სიყვა-სიყყვით:

"ქართველები ნუ ერევით რუხებში საქმეში. თქვენ არ იცნობთ ჩვენს ხალხს, მის ფსიქოლოგიას, მის ყოფა-ცხოვრებას და რაყომ ხელს გვიშლით ჩვენ ჩვენი საქმეები ჩვენებურათ, რუხულათ მოვაგვა-როთ. მიიღეთ ავტონომია, აკეთეთ საქართველოში რაც და როგორც გინდათ. ჩვენ არ ჩავერევით, ნურც თქვენ ჩავვერევით!"

გამიკვირდა! - წერს შემდეგ ნოე ყორღანია - გავოცდი! მეგონა მხლიდა, დავაწყყვე ხერიოზულად მეღაპარაკებოდა და განუცხადე:

"ვახუხს ახლა ვერ მოგვებ, შევეკითხები ამხანაგებს. სწორედ ამ ხალამოს გვაქვს კრება ქართველ სოციალ-დემოკრატებს".

"ძლიერ კარგი, - მითხრა ღენინმა - დახვით ეს საკითხი. თუ გნებავთ მეც დამიძახეთ, დამახსოვნეთ ჩემი წინადადება: თქვენ, ქართველები ნუ ერევით ჩვენს პარტიულ საქმეებში, ჩვენ არ ჩავვერევით თქვენსაში. ხომ ხედვით საითკენაა რუხის მუშათა კლასი; მისი დელეგაციის უმრავლესობა ბოლშევიკებია, ჩვენ ვიცნობთ ერთმანეთს. ხალხი რევოლუციონური განწყობილებიხაა, მენშევიკები ოპორტუნისტებია, მათ მხარს როგორ დაუჭერენ! მაკვირვებს მხოლოდ თქვენი, ქართველი სოციალ-დემოკრატების საქმე, თქვენ ხართ რევოლუციონერები, როგორც ჩვენ; რა გაქვთ საერთო მარტოვ-დანის ვამპანიასთან".

"ამ დავარაკში - განაგრძობს ნოე ყორღანია თავის მეშუარეობში - "ჩემი წარსული" - მივდელით კონგრესის ბინასთან და ერთმანეთს დავშორდით."

უღაოა, ღენინი აქ ნოე ყორღანიას გულწრფელად ეუბნებოდა "ნუ ჩაერევთ რუხებში საქმეში და არც ჩვენ ჩავვერევით თქვენს საქმეში".

მეებში"; და თავით ნოე ყორღანია აღნიშნავს, რომ ლენინი ამ სიყუ-
ვეს სერიოზულად შეაპარაკებოდა!

ამგვარად, ყველაზე უფრო ძველი დოკუმენტი იმისა, თუ რო-
გორ უყურებდა ლენინი საქართველოს, ქართველ ერს, - ხაერთოდ -
და საქართველოს სოციალდემოკრატიულ პარტიას - ვერძოდ, - არის
ეს მისი ხაუბარი ნოე ყორღანიახთან, რომელსაც აღგილი ქონდა დონ-
დონში 1907 წელს და რომელიც აღწერილი აქვს ნოე ყორღანიას თავის
მოგონებაში - "ჩემი წარსული" - , რომელიც 1953 წელს დაიბეჭდა პა-
რიზში.

საქმეებში, მხოლოდ ის, რომ ლენინის ეს ანდერძი - ქართველები
არ, ჩაერიონ რუსების საქმეებში და რუსები ქართველების საქმეებში -
ღვემდე არ არის განხორციელებული საქართველოში.] out

წამყვანი:
=====

=====

25.1.84 წ.

ქართული რედაქცია-რადიო "თავისუფლება"

ავტორი, რედაქტორი: ლიპიჯანი მარშანია

ვ. ი. ლენინი და ხაქართველი - II.

7:50

წამყვანი: მიმდინარე 1984 წლის 21-თ იანვარს შეხრულდა 60-ი წელი ლენინის გარდაცვალების დღიდან. ამასთან დაკავშირებით, გადმოგვემთ ჩვენს მორიგ ხაუბარს თემაზე: ლენინი და ხაქართველი. მიკროფონთან არის დავით თაბორიძე:

ლიპიჯანი: წინა ხაუბარში, პატივცემულ მხმენელეზო, მე გაგახანით ლენინის ხაუბარი ნოე ყორღანიხთან, ლონღონში, 1907 წელს, რუხეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის მე-5 ყრილობის დროს, როგა ლენინმა ნოე ყორღანიას სიყვავ-სიყვავით-უთხრა:

"ქართველები ნუ ერევით რუხეზის საქმეებში... ჩვენ არ ჩაგერევით, ნურც თქვენ ჩაგვერევით!"

ამის შემდეგ გავიდა დრო. რუხეთში მოხდა თებერვლის რევოლუცია, რომელმაც დასაბამი მიხცა რუხეთის იმპერიამი ჩამწყვდეული ერეზისა და ეროვნებების თავისუფლებას. მაგრამ, როგა 1917 წლის ოქტომბერში ლენინმა ჩიგდო ხელში ხელისუფლება და გახდა საბჭოთა რუხეთის ფედერაციის მთავროზის თავჯდომარე, ლენინიც იძულებული გახდა ანგარიში გაეწია რუხეთის ყოფილ იმპერიამი მოქცეულ ერეზისა და ეროვნებებისათვის, და სწორედ ამ დროს - ზუსტად რომ ვთქვათ, - 1917 წლის 2 ნოემბერს - ძველი სცილით-ე. ი. 15 ნოემბერს - ახალი სცილით - სყალინმა და ლენინმა გამოაქვეყნეს - "რუხეთის ხალხების უფლებათა დეკლარაცია", რომელიც განსაზღვრავდა ლენინის პოლიტიკას რუხეთის ყოფილ იმპერიამი მოქცეულ ერეზისა და ეროვნებებისადმი, და ამით ქართველი ერისა და სქართველფხმდმი ენ-დოკუმენტი იმდენად ხაინჯერესოა დღე-ხან, ნახევარი ხაუკუნეზე მეტი დროს შემდეგაც, რომ მხურს სრულად მოვიყვანო აქ:

"მუშათა და გლეხთა"

რქმულნი რევოლუციონი - ნათქვამია "რუხეთის ხალხების უფლებათა დეკლარაციაში - დაიწყო განთავისუფლება საერთო ღრმის ქვეშ.

განთავისუფლებულ იქნა გლეხები მეამაშელების ხელისუფლები-ხაგან, ვინაიდან უკვე აღარ არსებობს მეამაშეეთა საკუთრება მი-წაბე - ის გაუქმებულია. განთავისუფლებულია ხალღათები და მადურ-ები თვითმპყრობელური გენერლების ხელისუფლებიხაგან, ვინაიდან დღეიდან გენერლები იქნებიან არჩეულნი და არჩევის წესით გადა-ყენებული. განთავისუფლებულია მუშები კაპიტალისტების კაპრი-ზებისა და თვითნებობიხაგან, ვინაიდან დღეიდან დამყარებულია მუშათა კონფროლი ქარხნებში და ფაბრიკებში. ყველა წოდება აღ-ბა და წხოვრებისუნარიანი-თავისუფლება ხამუღველი უღიხაგან დარჩენ მხოლოდ რუხეთის ხალხები, რომლებიც ითმენდენ და ითმენენ უღელსა და თვითნებობას, რომელთა განთავისუფლება უნდა დაიწყოს დაუყოვნებლივ, რომელთა განთავისუფლება უნდა გაყარდეს გადაჭრითა და შემოუბრუნებლად."

შემდეგ "რუხეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაციაში" ნათ-ქვამია:

"ღარიბებისკენაში რუხეთის ხალხებს სიხსენამაყურად წამლავ-დენ ერთმანეთის წინააღმდეგ. ამგვარი პოლიტიკის შედეგები წნო-ბილია: წხოვა-ყლეუა და პოგრომები - ერთის მხრივ; -ხალხთა მონობა - მეორეს მხრივ.

მონამედის ეს ხამარგხვინო პოლიტიკა არ არსებობს და არ უნდა დაბრუნდეს. დღეიდან ის შეცვლილი უნდა იქნას ნებაყოფლო-ვლობითი და გულწრფელი პოლიტიკით.

იმპერიალიზმის პერიოდში, თებერვლის რევოლუციის შემდეგ, როგა ხელისუფლება გადავიდა ვადეფური ბურჟუაზიის ხელში, მონამ-ვლის დია პოლიტიკას ქველი დაუთმო-მშიშარა უნდობლობამ რუხეთის ხალხებისადმი; შარის მოღებისა და პროვოკაციის პოლიტიკამ, რომე-ლიც იმადებოდა სიყვიერი განწხადებების ქვეშ-"თავისუფლება..."

და "თანახრომობა" ხალხებს შორის. ამგვარი პოლიტიკის შედეგად
ბი უნდა იყოს: ნაციონალური მუშაკების გაძლიერება, რამაც ურთიერთ
ნდობისა."

შემდეგ "რუსეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაციაში" ნათქვა-
შია:

(შარის მოღვაწეობა და პრინციპების)

"სუვილენობა და უნდობლობის, ეს უდიდესი პოლიტიკა უნდა დამთავრ-
დეს. დღეიდან ის შეხვედრილი უნდა იქნას ღია და გულწრფელი პოლი-
ტიკით, რომელიც მიგვიყვანს რუსეთის ხალხების სრულ ურთიერთ
ნდობამდე.

მხოლოდ ამგვარი ნდობის შედეგად შეიძლება დამყარდეს

რუსეთის ხალხების გულწრფელი და მყა-

რი კავშირი.

მხოლოდ ამგვარი კავშირის შედეგად შეიძლება შედეგებზე იქნას
რუსეთის ხალხების მუშები და გლეხები ერთ რევოლუციურ ძადად,
რომელსაც ექნება უნარი გაუმკლავდეს ყოველგვარ თავდახმებას
იმპერიალიზმურ-ანექსიური ზურჯუაზიის მხრიდან.

გამოდის რა ამ მდგომარეობიდან, ხაზგოების პირველმა ყრი-
ლობამ, ამ წლის ივნისში, გამოაცხადა რუსეთის ხალხთა თავისუფა-
ლი თვითგამორკვევის უფლება."

შემდეგ "რუსეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაციაში" ნათქვა-
შია შემდეგი:

"ხაზგოების მეორე ყრილობამ, ამ წლის ოქტომბერში, დაამტკიცა
რუსეთის ხალხთა ეს ხელშეუხებელი უფლება უფრო გადაჭრითა და გარ-
კვეთლად.

ახსრულებს რა ამ ყრილობების ნებასურვილს, სახალხო კომი-
სართა ხაზგომ გადაწყვიტა საფუძველი ჩაუყაროს თავის მოღვაწეო-
ბას-რუსეთის ერთგუებათა საკითხში-შემდეგი ხაზგოების:

1. რუსეთის ხალხების თანახრომობა და სუვერენობა.

2. რუსეთის ხალხთა უფლება თავისუფალ თვითგამორკვევაზე, სრულ
გამოყოფამდე და დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნამდე.

3. გაუქმება ყველა და ყოველგვარი ნაწიონადური და ნაწიონადურ-ეროვნული პრივილეგიებისა და შეზღუდვისა.

4. თავისუფალი განვითარება ეროვნული უმცირესობებისა და ეთნოგრაფიული ჯგუფებისა რუსეთის ტერიტორიაზე.

აქედან გამომდინარე კონკრეტული ღეკრეფები დაუყონებლივ იქნება გამომუშავებული ეროვნებების საქმეთა კომისიის ჩამოყალიბების შემდეგ."

ახეანათქვამი "რუსეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაციაში", რომელიც გამოქვეყნებულ იქნა 1917 წლის 15 ნოემბერს და რომელსაც ხელს აწერდენ "რუსეთის რესპუბლიკის სახელით" -

"ეროვნებების საქმეთა სახალხო კომისარია - იოსებ ჯუღაშვილი-ხუალიძე, სახალხო კომისარიათა საბჭოს თავჯდომარე - ვლადიმერ ულიანოვ-დენინი".

დავიმახსოვროთ, პატივცემულ მხმენელემო, ამ დოკუმენტშიდან, თუ გნებავთ, ის ერთი მთავარი დებულება, რომ რუსეთის ხალხებს მინიჭებული ქონდა "თვითგამრკვევის უფლება თვით გამოყოფამდე და დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნამდე." მაგრამ ამაზე შემდეგ ხაუბარში მხურს იქვენთან ბაახი.

=====

26.1.846

ქართული რედაქცია-რადიო "თავისუფლება"
ავტორი, ლექსორი: ლიმიფრი მარშანია

7:50

ლენინი და საქართველო - III.

წამყვანი: მიმდინარე 1984 წლის 21-თ იანვარს შეხრულა 60-ი წელი
ლენინის გარდაცვალების დღიდან. ამასთან დაკავშირებით,
გადმოგვცემთ ჩვენს მორიგ საუბარს თემაზე: ლენინი და
საქართველო. მიკროფონთან არის დავით თაბორიძე:

ლექსორი: წინა საუბარში, პაციფიკურ მსმენელებო, გაგაცანით
ლენინის საუბარი ნოე ყორღანიასთან, 1907 წელს, ლონდონში,
რუხეთის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის მე-5 ყრილობის დროს, როცა
ლენინმა ნოე ყორღანიას ხიფყვა-ხიფყვით უთხრა:

"ქართველები ნუ ერევით რუხების საქმეში... ჩვენ არ ჩაგერევით,
ნურც თქვენ ჩაგვერევით!"

და ეს საუბარი, ნოე ყორღანიასთან, - ჩამდენადაც ცნობილია - ყველა-
ზე უფრო აღრინდელი განცხადებაა საქართველოს შესახებ, რომელშიც
ის საქართველოს საქმეებში ჩარევაზე უარს ამბობს. რა თქმა უნდა,
ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ის დროს, ე.ი. 1907 წელში ლენინს თვითონ
ღევნიდა წარსულელი რუხეთი და მიხთვის აღვილი იყო ახეთი დაპირე-
ბების გაგება ქართველებისა და ამით საქართველოს მიმართ. მაგრამ
ლენინს, როგორც ჩანს, მიხი ამგვარი მიდგომა - არა მარტო საქარტ-
ვლოს, არაშედ, საერთოდ, რუხეთის მიპერიაში მოქვეული ერებისადმი, -
მაშინაც არ გამოუშვია მხედველობიდან, როცა ის 1917 წლის ოქტომ-
ბრის გადაწყვეტილების შემდეგ ხელიუხფლებადმი მოვიდა.

როგორც ცნობილია, 1917 წლის 15 ნოემბერს საბჭოთა რუხეთის
მთავრობამ, რომლის თავჯდომარე იყო ვ.ი. ლენინი, - გამოაცხადა
"რუხეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაცია". ამ დოკუმენტს ხელმძღვანელად
დაედო შემდეგი პრინციპები:

1. რუხეთის ხალხების თანახმობა და ხუვერენობა.
2. რუხეთის ხალხთა თავისუფალი თვითგამორკვევის უფლება თვით გამო-

||| ყოფამდე და დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნამდე.

||| 3. ყველა და ყოველგვარი ეროვნული და ეროვნულ-რელიგიური პრივილეგიისა და შუბლუღვის გაუქმება.

ამ ღმრთიერი კი ღენინმა რევოლუციამდელი მისი შეპირება-ღმრთიერი - "ერების თვითგამორკვევა სახელმწიფო გამოყოფამდე" - ღეკღარაღიღის ხახიღთ გამიღახდა, რახ ხრულიღდ გამიღახღავღდა რუხეთიღს ყოვიღლი იმ-პერიღის ჭერიღჭორიღდღე მღხიღვრღებ არარუხღე ერებისა და ეროვნებების ხულიღხვეთღებას. ამგვარღდ, ღენინმა - ჯერ ხელიღუხღღებღამი მოხვეღამღდე ღმრთიერი : "ერების თვითგამორკვევა სახელმწიფო გამოყოფამდე", ხოღლი შემღდეგ "რუხეთიღს ხაღბთა უღღღებღების ღეკღარაღიღით" - რუხეთიღს ^{ყოველი} ნიმპერიღა-ში მოქვეღუღ ერებს ამღწნო, რომ ერს აქვეს უღღღება თვიღთონ გაღღაწყვიღღოს თავიღის ხაქმეღები.

მაგრამ ღენინის ეროვნული პოღლიღვიღვა, ახე ვთქვამთ, იყო "ორ-! ხაღღეხურიღვანი":

1. ერს აქვეს უღღღება თვიღთონ გაღღაწყვიღღოს თავიღის ხაქმეღები, ე.ი. უღღღება მან აქვეს "თვითგამორკვევისა სახელმწიფო გამოყოფამდე".

2. ერს აქვეს აგრეთვე უღღღება გაერთიანღღებს ხხვა ერებთან და ხხვას არავის უღღღება არა აქვეს ძაღღღაღღანებღით ერეღღღებს მისი ღხიღვიღების მოწერიღვიღების ხაქმეღში.

აქ კი ნათღღად მოხჩანს ღენინის ეროვნული პოღლიღვიღვის მავიღა-ვეღერი ხახიღათი, რომელიღგ გამიღისახა მის ღმრთიერი - "გამყოფა გა-ერთიანებღისათვის", ან "გამყოფა-გაერთიანება"-ში. ამახთან ღავავ-შირეღბღით ვ.ი.ღენინი წერიღდა:

"აღღამიანებღი, რომღღებიღგ ხაკიღთხს არ ჩაკვირვეღბიან 'წინააღ-მღდეგობახ' ხეღღავენ იმაში, რომ მჩიღგვრეღდ ერთა ხოღიღაღღ-ღემოკრღაღღები ღაბეჯიღთებღით მოიღთხოვენ 'გამყოფის თავიღხუღღებახ', ხოღლი ჩიღგრეღდ ერთა ხოღიღაღღ-ღემოკრღაღღები - 'შეერიღთების თავიღხუღღებახ'."

აქავ ღენინი აღღახღერიღებს, რომ იხ, როგორღგ "მჩიღგვრეღღი" ერის ხოღიღაღღ-ღემოკრღაღღი "ღაბეჯიღთებღით მოიღთხოვეს გამოყოფის თავიღხუღღებახ! მაგრამ მის ამ ღებუღღებიღღან უკან ღახევის გზახ იმიღთ იკავღავს, რომ თიღქოღს "ჩიღგრეღდ" ერთა ხოღიღაღღ-ღემოკრღაღღები "შეერიღთების თავიღხუღღებახ

მოითხოვენ! ძნელია იმის თქმა, თუ რამდენად შეესაბამება ლენინის
ეს სიწყვეტი მაშინდელ სინამდვილეს, ე.ი. რამდენად მართლაც "შე-
რთების თავისუფლებას" მოითხოვდნენ ჩაგრულ ერთა სოციალ-დემოკრატი-
კი. მაგრამ ერთი ნათელია:

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტია, ქართველი სოციალ-
დემოკრატები, როცა ლენინი საბჭოთა რუხეთის ხელისუფლებას ჩაუდგა
ხათავეში, - უკვე პრაქტიკულად ახორციელებდნენ ლოზუნგს "ერთა თვით-
გამოკვევა სახელმწიფო გამოყოფამდე". ამიერკავკასიის "სამი მთა-
ვარი ერის - ქართველების, სომხებისა და აზერბაიჯანელების წარმომა-
დგენლებისაგან - წერს რაყდენ არხენიძე - შეიქმნა ამიერკავკასიის
მთავრობა, რომელიც მუშათა და გლეხთა საბჭოებთან შეთანხმებული
მართავდა ქვეყანას. მალე, დამფუძნებელი კრების არჩევნების სა-
ფუძველზე, თბილისში, შედგენილ იქნა საკანონმდებლო ორგანო - "ამერ-
კავკასიის ხეიმი", რომელმაც შესძლო სოციალური რეფორმების გაყარება,
შინაური წესიერების დაცვა და ოფომანის საზღვრებიდან წამოსული
გაბოლშევიკებუი ჯარისაგან დარბევას ქვეყანა გადაარჩინა".

მაგრამ, გარეშე ძალთა ზეგავლენით, ამიერკავკასიის ერთა შემა-
ერთებელი კავშირი დაირღვა და ამით ამიერკავკასიის პოლიტიკური
მთლიანობაც დაიშალა. ამას ვი მოყვა, არა ქაოხი, არა ამიერკავკა-
სიის ერთა დაზნეულობა, არამედ სამი ეროვნული სახელმწიფოს - საქარ-
თველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის - დამოუკიდებლობის გამოცხა-
ლება. საქართველოს ეროვნულმა საბჭომ, რომელიც 1917 წლის 22
ნოემბერს არჩეულ იქნა საქართველოს ეროვნული ყრილობის მიერ, -
1918 წლის 26 მაისს გამოაცხადა საქართველოს დამოუკიდებლობა.
ამგვარად, საქართველოში, თუ გნებავთ, ცხოვრებაში გაყარდა "რუხეთის ხალხთა უფ-
ლებების დეკლარაციის" დებულება - "ერების თვითგამოკვევა სახელ-
მწიფო გამოყოფამდე".

როგორც ვხედავთ, ლენინის დამოკიდებულება საქართველოს,
ქართველი ერისადმი, საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადებამდე,
წარმართა, ახე ვთქვათ, "პირდაპირი ხაზით": მან, ჯერ კიდევ, 1907
წელს, ლონდონში, ნოე ყორღანიას განუცხადა, რომ "ქართველები ნუ

ერევით რუხების საქმეში... ჩვენ არ ჩვეულებრივით, ნურც თქვენ ჩავვე-
რევით!" შემდეგ კი "რუხების ხალხთა უფლებების დეკლარაციაში" აღი-

წა უფლება "ერების თვითგამორკვევებისა ხახელმწიფო გამოყოფამდე". და,
(2 მარტის დამგვარი)
ლენინის სეროვხელი პოლიტიკის გაგრძელებათაც შეიძლება ჩაითვალოს

1913,

საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადება 1918 წლის 26 მაისს.

შემდეგ ხატუბარში კი ვაგანნობთ, თუ როგორც პოლიტიკა აწარ-
მაა ლენინმა დამოუკიდებელი საქართველოს მიმართ 1918-21 წლებში.

=====

27.1.84

ქართული რედაქცია-ჩაღიშთავიხუფდება"
ავტორი, რედაქტორი: ლიმიყრი მარშანია

ღენინი და საქართველო - IV.

7:00

წამყვანი: მიმდინარე 1984 წლის 21-ის იანვარს შეხრულდა 60-ი წელი ღენინის გარდაცვალების დღიდან. ამასთან დაკავშირებით, გადმოგვამო ღენინს მორიგ ხაუზარს თემაზე: ღენინი და საქართველო. მიკროფონთან არის დავით თაბორიძე:

ღენინი: წინა ხაუზრებში, პატივცემულ მსმენელებო, მე გეხაუბრეთ ღენინის დამოუკიდებულების შესახებ საქართველოს, ქართველი ერისადმი 1918 წლის 26 მაისამდე, ე.ი. საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების წინა პერიოდში. ამ პერიოდისა და გაგანებით მიმდინარე ხაუზრის წიგნით უორდანიასა და ღენინს შორის, რომელსაც ქონდა ადგილი ღონღონში 1907 წელს, რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის მე-5 ყრილობის დროს; მაშინ ღენინმა წიგნით უორდანიას, ხსვათა შორის, სიყვავა-სიყვავით უთხრა:

"ქართველები წი ურევით რუსების საქმეში... ჩვენ არ ჩავგურევით, წურს თქვენ ჩავგურევით".

მე გეხაუბრეთ აგრეთვე "რუსეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაციის" შესახებ, რომელსაც ხელს აწერდა ღენინი და ხვადინი და, რომელშიც აღიარებული იყო "რუსეთის ხალხთა თავიხუფალი თვითგამორკვევის უფლება თვით გამოყოფამდე და დამოუკიდებელი ხახელმწიფოს შექმნამდე". და იხილ ავღნიშნე, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადება 1918 წლის 26 მაისს, ღონღონში წაბიჯი იყო ერთი თვითგამორკვევისა, ხრულ გამოყოფამდე, რახან ღენინი აღიარებდა იმ დროს.

მაგრამ, როგა საქართველოს დამოუკიდებლობა გამოცხადდა და საქართველო გამოვიდა ხაერთაშორისო ახპარებზე, როგორც ხუვერუნული ხახელმწიფო, - ამ დღიდან იწყება, ან უფრო ხწორად, ძღიერ-

ღება ხაზჭოთა რუხეთის ხელმძღვანელობის დაწოლა საქართველოზე. ღენინი, როგორც ჩანს, საქართველოში ხელდავდა არა მარტო თავისი ღმზუნგის "გამოყოფა გაერთიანებისათვის"- მოწინააღმდეგეც, არამედ ამასთანავე იდეოლოგიურ მოწინააღმდეგეხად, რაც იმ ღლიდან ნათელი გახდა, როცა მოხდა განხეთქილება თვით რუხეთის ხოგიალ-დემოკრატიულ პარტიაში: საქართველოს ხოგიალ-დემოკრატიული პარტია, ნოე ყორღანიახ მეთაურობით, იყო დემოკრატიის, ე.ი. "ქვემოღან ზემოთ" პარტიული პარტიის აგების მომხრე, ღენინი კი იღვა და ღარჩა "ზემოღან-ქვემოთ" პრინციპზე, რაც იმას ნიშნავდა, რომ იხ უარყოფდა დემოკრატიულ ხიხემახს, როგორც პარტიის, იხე ხახელმწიფოს მხოვრებაში.

ამით აიხხნება იხ ფაქტიც, რომ ყოველი ხახის პროპაგანდით, მუქარებითა და საქართველოში შემოგზავნილი აგენტების მიერ მოწყობილი არეუღობით - ღლიღობდა ღენინი და მისი მიმღევრები ხაქართველოს დამოუკიღებელი ხახელმწიფოს მერყევახ და ჩვენში ხაზჭოთა ხელიხუფღების, ე.ი. ხაზჭოთა რუხეთის ზაყონობის დამყარებახ. ამგვარად, ღენინი - ერთის მხრივ - ღლიღობდა როგორმე ხელში ჩაეგღო დამოუკიღებელი ხაქართველო და იქ მისი ზაყონობა დაემყარებია, ხოლო - მეორე მხრივ - აწარმოებდა დიპლომატიურ ურთიერთობახ ხაქართვეღობთან, როგორც დამოუკიღებელ ხახელმწიფობთან - ხაერთაშორისო ხამართლის ხაფუძვეღზე. ღენინის ეს "ორ-პირი" პოღიყივა ხაქართვეღობხადმი, დიღ ხიფრთხიღეხა და დიპლომატიურ მოქნიღობახ მოითხოვდა ხაქართვეღოს მთავრობიხაგან; და ხაქართვეღოს მთავრობის გონიერღდა რეაღტრიპოღიყივის წყაღობით, - ღენინი იმუღებული გახდა 1920 წლის 7 მაიხის ხელშეკრუღებით - ეღნო ხაქართვეღოს დამოუკიღებღობა დე ფაქტო და დე იურე. ეს იყო დამოუკიღებელი ხაქართვეღოს დიღ დიპლომატიური გამარჯვება.

აქ ხაჭიროთ ვთვღით მოვიყვანით ^{ქმონებელი} ხაზჭოთა რუხეთ-ხაქართვეღოს 1920 წლის 7 მაიხის ხელშეკრუღებიყან.

პირველ მუხღში ნათქვამია შემღეგი:

"ეყრდნობა რა რუხეთის ხოციადისფერ ფედერაციულ ხაზტოთა რეხვუბ-
 ლიკის მიერ ყველა ხალხისათვის აღიარებულ თვითგამორკვევის უფ-
 ლებას იმ ხახელმწიფობაგან ხრული რამომორებამდე, რომლის ნაწილ-
 ხაგ შეადგენდენ, - რუხეთი ხავხეპით ხგნომხ ხაქართველოს ხახელ-
 მწიფოს დამოუკიდებლობახა და ხუვერენომახს, და ნებაყოფლობი ხუდს
 იღებს ყველა იმ ხუვერენულ უფლებაზე, რომელნიც ეკუთვნოდენ რუ-
 ხეთს ქართველი ხალხის და ხაქართველოს უერიფორიის მიმართ.

მუხლი მეორე:

" ეყრდნობა რა ამ ხელშეკრულების პირველ მუხლში გაცხადებულ
 პრინციპებს, რუხეთი ვაღლებულებას იღებს თავი დანიჭროს ხაქარ-
 თველოს შინაურ ხაქმეებში ყოველგვარი რარევისხაგან.

მუხლი მესამე:

"ხახელმწიფო ხაშვარი ხაქართველობა და რუხეთს შორის გაღის
 შავი ზღვიდან მღინარე ვხოუზე ახახჩახს შთამდე. გავლით ახახჩახს
 და არავეფხს მთებს შორის შავი ზღვის, ქუთაისის და თბილისის ყო-
 ფილ გუბერნიების რრდილოეთ ხაზღვარამდე, შაქათალის ოღქით ამ ოღ-
 ქის აღმოსავლეთ ხაზღვარზე, ხომხეთის ხაზღვრამდე."

მუხლი მეოთხე:

"რუხეთი ხგნომხ ხაქართველოს ხახელმწიფოში აუფიღებლად შემავა-
 ლათ, გარდა შავი ზღვის(რერნომორკოი გუბერნიი) იმ ნაწილებიხა,
 რომლებიც აღნიშნულია ამ ხელშეკრულების პირველ მუხლში, ^{რუხეთის ყოფილი იმპერიის} - შემდეგ
 გუბერნიებხა და ოღქებს: თბილისის, ქუთაისის და ზათუმის ყველა
 მაზრეპითა და ოღქეპით, რომლებიც შეადგენენ აღნიშნულ გუბერნიებს;
 და აგრეთვე შაქათალის და ხოსუმის ოღქებს".

ამ ხელშეკრულებით კრღენინის მთავრობამ იგნო ხაქართვე-
 ლოს დამოუკიდებლობა და ხელი აწყო მის შინაურ ხაქმეებში რარევაბე-

ამგვარად, 1920 წლის 7 მაისის საბჭოთა რუსეთ-საქართველოს ხელშეკრულებით, ღენინმა დაამყარა იხეთი ურთიერთობა საქართველოსა და რუსეთს შორის, რომლისთვისაც ქართველი ერის მთელი თაობები იბძოდნენ მთელი მეცხრამეცე საუკუნის განმავლობაში და მე-20 საუკუნის დასაწყისში.

თუ როგორ განვიითარდა საბჭოთა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობა 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულების შემდეგ, - ამაზე გეხატვრებით შემდეგ ხატვარში.

=====

31.1.84

ქართული რევოლუციონარული-რადიკალური მოძრაობის
ავტორი, დიქტორი: დიმიტრი მარშანი

ლენინი და საქართველო - V.

8:48

წამყვანი: მიმდინარე 1984 წლის 21-თ იანვარს შეხრულდა 60-ი წელი
ლენინის გარდაცვალების დღიდან. ამასთან დაკავშირებით,
გაღმომცემთ ჩვენს მორიგ ხაუბარს თემაზე: ლენინი და
საქართველო. მიკროფონთან არის დავით თაბორიძე:

608

წამყვანი: წინა ხაუბრებში, პატივცემულ მსმენელებო, მე გეხატურეთ
ლენინის დამოკიდებულების შეხახებ დამოუკიდებელი საქართვე-
ლოსადმი და ავლენიხ, რომ ლენინის მთავრობამ დე ფაქტო და დე იურე
იგნო საქართველოს დამოუკიდებლობა 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულებით
და ხელი აიღო საქართველოს შინაურ საქმეებში ჩარევაზე. დღეს მხურს
მოგანონით, თუ როგორ შეახრულა ლენინმა ეს მიხივე მთავრობის მიერ
დადებული და ხელმოწერილი ხელშეკრულება.

არ გახულა 9 თვე 1920 წლის 7 მაისის საქართველო-საბჭოთა რუ-
ხეთის ხელშეკრულების დადებიდან, და ლენინმა ბრძანება მიხცა თავის
წითელ არმიას მომზადებულიყო დამოუკიდებელი საქართველოს დაპყრობიხა-
თვის. და, მართლაც, 1921 წლის 11 თებერვალს საბჭოთა რუხეთის წითე-
ლი არმიის დიდი შენაერთები ხელი მხრიდან დაეხხა თავს დამოუკიდებელ
საქართველოს და ახე დაიწყო რუხეთ-საქართველოს ომი. დამოუკიდებელი
საქართველოს ახალგაზრდა არმია მედგრად იგავდა საქართველოს ხაზღვრებს
და მომხდურ მჭერს არაერთი მარცხი აგება, რომელთაგან ქართველის მა-
ჭიანეში უკვე ჩაწერილია ქართველ მხედართა გმირული ბრძოლა თბილისის
მიხადგომებთან - ჭაბახმელაზე, ხადაც დიდი გამარჯვება მოიპოვა ხა-
ქართველოს ჯარებმა. მაგრამ რა შედეგო (გაუკეთებია) შექარა საქართველოს უშველე-
ბელი რუხეთის მრავალრიცხვანი ჯარების წინააღმდეგ! დამოუკიდებელი
საქართველოს არმიამ ექვხი კვირის განმავლობაში მედგრად ეომა მომ-

ხდურ მჭერს, მაგრამ ლენინის ჯარებმა მაინც შეხბლეს დამოუკიდებელი საქართველოს დაპყრობა და საქართველოში ე.წ-ლი ხაბჭოთა ხელისუფლების დამყარება. ამ დღიდან საქართველო გახდა - ჯერ ხაბჭოთა რუხეთისა და - შემდეგ - ხაბჭოთა კავშირის ერთერთი პრფფენიფ. მფგრჳმ. ვ.ი. ლენინი მაინც ვლილობდა საქართველოს, ქართველი ხალხის მიმართ ეწარმოებინა უფრო მოქნილი, უფრო ეშმაკური პოლიტიკა, ვიდრე ის აწარმოებდა რვიო ხაბჭოთა რუხეთში. საქართველოსადმი ლენინის განხაკუთრებული დამოკიდებულება გამომწვეული ვი არ ყოფილა, ახე ვთქვათ, საქართველოს ხიყვა-რულით ან მიხი თავიხუფლებიხადმი დიდი პაფივიხევიოთ - ეხ რომ მახ ხურვებოლა, მაშინ დამოუკიდებელ საქართველოს არც ვი დანიპყრობლა -, არამედ იმიოთ, რომ მოქნილი პოლიტიკით იხ დაშობლა უფრო ადვილად მოექცია ხაბჭოთა ბაფონობის ქვეშ. და ლენინის ამგვარი პოლიტიკის დამადახუფრებელი ერთერთი ხაბუთია მიხი წერილი ხერგო ორჯონიკიძიხადმი, რომელიც მიწერა მახ 1921 წლის 2 მარტხ და გამოქვეყნლა ექვხე მარტის ჭაბუთ "პრავდა გრუპიი-ში". ლენინი ამ წერილში წერლა:

"ბაქო. ორჯონიკიძეხ! გადაევი საქართველის კომუნისტებხა და ხვეციხალურად საქართველოს რევკომის ყველა წევრხ

ჩემი მხურვალე ხალამი ხაბჭოთა საქართველოს. განხაკუთრებით ვთხოვ მათ მანონონ - გვაქვხ ჩვენ მათთან ხრული თანხმობა ხამ ხაკითხში:

პირველი: ხაჭირლა დაუყონებლივ შეიარაღებულ იქნან მუშები და უღარიბეხი გლეხობა, შეიქმნახ რა მჭვიცე ქართული წითელი არმია.

მეორე: საქართველოს ინფელგინევიიხა და წვრილი ვაჭრების მიმართ აუფილებელია დათმობების განხაკუთრებული პოლიტიკა. ხაჭიროა გაგება იმიხა, რომ იხინი ვი არ უნლა იქნან დაუბოგავად ნაციონალიზებული, არამედ ხაჭიროა განხაზღვრული მხხვერპლის გალება, რომ გაუმჯობეხლებ მათი მდგომარეობა და დაუფლოთ მათ შეხამლებლობა აწარმოონ წვრილი ვაჭრობა.

მეხამე: განუბომლად მნიშვნელავანია მოიძებნოს მიხალეხი კომპრომიხი ყორდანოიხ ბლოკთან ან მიხ-მაგვარ ქართველ მენშევიკებთან, რომლებიც

ჯერ კიდევ აჯანყებამდე, არ იყვნენ აბსოლუტურად მჭრულად განწყობილი ხაბჭოთა წესყობილებიხადმი ხაქართველოში-განხაზღვრულ პირობებში.

გთხოვთ არ დაივიწყოთ, რომ ხაქართველოს ხაშინაო და ხაგარეო მდგომარეობაც. ქართველ კომუნისტებისაგან, ^{კიბა მოიხაზვს -} გამოიყენონ რუხული შაბლონი, არამედ თავიებური ფაქტების მოხერხებულად მიქნილი ფაქტების შექმნას, რომელიც უნდა დაეყრდნოს ^{ყველა} ხახის წვრილ-ბურყუაზიულ ელემენტებისადმი დიდ დათმობებზე წახვლას.

ახეთი შინაარსის წერილი მიწერა ლენინიმა ხერგო ორჯონიკიძეს ბაქოში, 1921 წლის 2 მარტს, როცა ხაქართველო რუხეთის წითელ არმიას ჯერ კიდევ მთლად არ ჰქონდა დაპყრობილი, ე.ი. ხაბჭოთა რუხეთის წითელ არმიასა და დამოუკიდებელი ხაქართველოს ახალგაზრდა არმიას შორის ჯერ კიდევ ბრძოლები მიმდინარეობდა ხაქართველოში. რა შეიძლება ითქვას ლენინის ამ დოკუმენტის შესახებ? -

ჯერ ერთი - უნდა აღინიშნოს ის ფაქტი, რომ ლენინი მოითხოვდა ხაქართველოს წითელი არმიის ნაწილების შექმნას.

შეორე: ლენინი მოითხოვდა ხაქართველოს ინფელიგენციისა და ვაჭრების მიმართ დათმობებზე წახვლას.

შესამე: ლენინი ეძებდა კომპრომის დამოუკიდებელ ხაქართველოს მთავრობასთან და მის მეთაურთან ნოე ყორდანიასთან, მაგრამ ხელს არ იღებდა ხაქართველოს დაპყრობაზე.

შეოთხე: ლენინი მოითხოვდა ხაქართველოს კომუნისტებიდან-ხაქართველოში არ გამოეყენებინათ - როგორც ის ამბობს - "რუხული შაბლონი", ე.ი. პირდაპირ არ დაენერგათ რუხული წესყობილება ხაქართველოში.

და რა შედეგი მოჰყვა ლენინის ამგვარ მიდგომას დაპყრობილ ხაქართველოხადმი? - ქართველი ერის დიდმა უმრავლესობამ - თითო-ორი ბოლშევიკების გამოკლებით - ლენინის ეს, ახე ვთქვათ, "ღმობიერი" პოლიტიკა

მიიღო იხე, როგორც ის იყო ნაანგარიშები: მიიღო ლენინის მაკიაველურ პოლიტიკად, და ამის შედეგი იყო ის, რომ ქართველი ერი, ხაქართველოს მოხახლეობა არა ერთხელ გაილაშქრა - იარა-

ღით ხელში - უცხო მომხდური ძალების - წითელი არმიის - წინააღმდეგ, რომლის ყველაზე უფრო თვალხაჩინო თარიღია 1924 წლის აგვისტოს აჯანყება, რომლის შედეგად ქართველმა ხალხმა - ^(ეს არაა) თბილისს გარდა - იხევ დაეპყრონა მთელს საქართველოს, მაგრამ ^(ეს არაა) შემდეგ სიხსნელში ჩაახრია იხევ ლენინის წითელი არმიის ნაწილებმა.

და რომ ქართველმა ერთმა ხწორად შეაფახა ლენინის 1921 წლის 2 მარტის წერილი, ფხ დაადახვეურა ხაბჭოთა წესბუძილების არსებობამ საქართველოში:

მართალია, ^{ოსტორიის წლებში} ჯერ შექმნილ იქნა საქართველოში ქართული წითელი არმია, მაგრამ ქართული წითელი არმია დაშალეს და აურიეს რუხეთის წითელი არმიის ზღვაში. საქართველოს ინტელიგენცია ვი ბოლშევიკურ ხელისუფლებას არც ოცნან, არც ოცდაათიან და არც ორმოციან წლებში არ დაუბოგავს, რის შედეგია ის, რომ საქართველომ მახობრივი დაპყრობა-დახვეწების პერიოდებში - მოხახლეობის ხაერთო რიცხვთან შედარებით - ყველაზე უფრო დიდი დანაკარში განიცადა მთელს ხაბჭოთა ვაჟშირში. ხოლო ყველა ეს ფაქტი ნათელჰყოფს, რომ ლენინის რჩევა-დარიგება: საქართველოს კომუნისტებს არ გამოეყენებიათ - როგორც ლენინი ამბობდა: "რუხული შაბლონი" საქართველოში, უგულვებელყოფილ იქნა როგორც საქართველოს, იხევე რუხეთის პარტხელმძღვანელების მიერ; და უგულვებელყოფილია დღესაც, ვინაიდან დღესაც არ გააჩნია ხაბჭოთა საქართველოს არ ქართული "ხაბჭოთა არმიის ნაწილები", და საქართველოს პოლიტიკურ, ეკონომიურ, კულტურულ და სოციალურ ცხოვრებაში ხდება ყველაფრის მუხუცი გადაღება, რახან აკეთებს ცენტრის პარტხელმძღვანელობა თვით ხაბჭოთა რუხეთში.

=====

1.2.84 წ.

ქართული რედაქცია-რადიო "თავისუფლება"

ავტორი, რედაქტორი: ლიმიფრი მარშანია

ლენინი და საქართველო - VI.

8:00

წამყვანი: მიმდინარე 1984 წლის ~~21-ს~~ იანვარს შეხრულდა 60-ი წელი
ლენინის გარდაცვალების დღიდან. ამასთან დაკავშირებით,
გადმოგვებთ ჩვენს მორიგ საუბარს თემაზე: ლენინი და
საქართველო. მიკროფონთან არის დავით თაბორიძე:

რედაქტორი: წინა საუბრებში, ვაჭივცემულ მხმენელებო, მე გეხატურეთ ლენინის
დამოკიდებულების შესახებ დამოუკიდებელი საქართველოსადმი და ავღნიშ-
ნე, რომ ლენინმა - ჯერ - 1920 წლის 7 მაისის საბჭოთა რუხეთ-საქარ-
თველს ხელშეკრულებით იცნო საქართველოს დამოუკიდებლობა, მაგრამ
- შემდეგ - 1921 წლის თებერვალ-მარტში იარადის ძალით დაიპყრო და-
მოუკიდებელი საქართველო და იხევ აქცია, ამ-ჯერად, საბჭოთა რუხეთის
პროვიცხად.

დამოუკიდებელი საქართველოს დაპყრობის შემდეგ ვი, ლენინი -
თავის წერილში საქართველოს კომუნისტებისადმი - 1921 წლის 2 მარტს
წერდა, რომ არ გამოყენებია საქართველოში, როგორც ლენინი წერდა,
"რუხული შაბლონი".

მაგრამ ყველაფერი ეს გამოდგა ცალიერი ხიფყვა,
ვინაიდან საქართველოში არა მარტო გამოყენებული არ იქნა "რუხული
შაბლონი", არამედ - მას ზვიდ - ეროვნულ რაგვრამ ^(ამ ქვეყნში) თავის კულმინა-
ციურ წერტილს მიაღწია, რახან მოყვა ქართველი ხალხის ხაყვილთაი
აჯანყება 1924 წლის აგვისტოში, რომელიც ხიხლში რაახრი მოხკოვის
პარტხელმძღვანელობამ.

ლენინმა ^{თავიდან} საქართველოს, ქართველი ერის მიმართ დაადგა მავიაველურ
პოლიტიკას, რაც გამოიხატებოდა იმაში, რომ - ერთის მხრივ - ის თითქ-
ოს, მხედველობაში ღებულობდა საქართველოს, ქართველი ერის ეროვნულ
განხაკუთრებულობას, ხოლო - მეორე მხრივ - ყოველი ძალღონით ცდილობდა
და ჩვენი ამ ეროვნული განხაკუთრებულობის რაკვლა-რახშობას.

1921 წლის 10 მარტს, მაგალითად, ლენინი წერდა ხაქართველს პარტბელმ-
ძღვანელობას - მომყავს ხიფყვა-ხიფყვით - "განხაკუთრებული პარტივის-
ცემით მოპყრობოდა ხაქართველს ხუვერენულ ორგანოებს..."

1922 წლის 30-31 დეკემბერს კი ლენინი ხაქართველს პარტბელმ-
ძღვანელობას წერდა:

"ამბობენ, რომ ხატირა იყო აპარატის გარდაქმნა. ხაიდან გამომდინარეობს ეს რწმენა? თვით რუხეთის აპარატიდან ხაქარა, რომელიც... ნახეხებია ჩვენგან წარიშმინაგან და მხოლოდ ოდნავად გაშეთილია ხაბჭოურად?"

"ვითომ მივიღეთ ჩვენ ხაკმარისი მშრუნველობით ღონისძიებები, - წერს შემდეგ ლენინი -, რომ ნამდვილად დავუღ იქნან ხხვა ხარხები ნამდვილ-რუხულ დერჟომორღებისაგან. მე ვფიქრობ, რომ ჩვენ ეს ღონისძიება არ მიგვიღია, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ ის შეგვეძლო და უნდა მიგვეღო" - ახე წერს ლენინი პარტბელმძღვანელობის მოქმედებაზე, ე.ი. თვით მის მოქმედებაზე ხაბჭოთა ხაქართველში 1922 წლის ბოლოს.

განკესხუკოა

"ხატირა (- წერს შემდეგ ლენინი იმავე წერილში - დარაგრული ერის ნაცონალიზმი და მრავალერული ერის ნაცონალიზმი, ნაციონალიზმი დიდი ერისა და ნაცონალიზმი პატარა ერისა... ამიტომ მწყერნაცონალიზმი მრავალერული ან ე.წ-ლი "დიდი" ერისაგან... არ უნდა გამოიხატებოდეს ერთა მხედრულ-ფორმალურ თანახმობაში".

"ქართული ერის მიმართ - წერდა შემდეგ ლენინი თავის წერილში - ჩვენ გვაქვს იმის ფიქიური მაგალითი, როგორი უაღრესი ხიფრთხილე, თავაზიანობა და დათმობა ხატირა ჩვენი მხრიდან... ის ქართველი, რომელიც უგულებელჰყოფს ხაქმის ამ მხარეს, აგლებულად იხვრის "ხოციად-მოვინიშმის" ბრალდებას, მაშინ ის თვითონ არის ნამდვილი და ჭეშმარიტი არა მარტო "ხოციად-ნაცონალიზმი", არამედ უხეში ველიკორუხული დერჟომორღი".

"პროლეტარული ხოლიდარობის ინფერეხი... მოითხოვს, - წერდა შემდეგ ლენინი -, რომ ჩვენ არახოლებს არ უნდა მოვექცეოთ ეროვნულ ხაკიობს

ფორმალურად, არამედ ყოველთვის მხედველობაში ^{უნდა} მივიღოთ ნამდვილი განხილვა და ჩაგრული (ან პატივსაცემი) და მრავალრიცხოვანი (ან დიდი) ქრონიკის პროდუქციის შიგნით.

ამგვარად, ლენინი, საქართველოს იარაღის ძალით დაპყრობის შემდეგ, - ერთი მხრივ ქვერილობით მოითხოვდა საქართველოს, ქართველი ერის უფლებებისადმი პატივისცემას, და საქართველოს პარტულარული ძიების პოლიტიკას საქართველოს მოხახლეობის მიმართ აღარებდა მეფის რუხეთის - როგორც ლენინი წერდა - "ღერყიანობის" პოლიტიკას; მაგრამ - მეორე მხრივ - იგივე ლენინი მხარს უჭერდა ხწორედ საქართველოს მაშინდელ პარტულარულ ძიებას საქართველოს, ქართველი ერის გარდაუვალი ეროვნული უფლებების უგულვებლყოფაში. და ლენინის ეს მავნებელი პოლიტიკა გამოიხატებოდა იმაში, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის მომხრეები - და ახეთი იყო საქართველოს მაშინდელი მოხახლეობის დიდი უმრავლესობა, თითო-ორი ქართველი ბოლშევიკების გარდა, - იღვანებოდნენ უმოწყალოდ, რამაც გამოიწვია მთელი ქართველი ხალხის აღშფოთება, რაც, როგორც ავღნიშნეთ, ხაზოლოდ უამში, მკყვა 1924 წლის ავგონიის ხახალხ აჯანყება ოკუპანტების წინააღმდეგ.

და ლენინური მავნებელი პოლიტიკა, რომელიც მან დაიწყო საქართველოს დაპყრობის პირველი დღიდანვე, ე.ი. 1921 წლის თებერვალ-მარტოდან, დღეხაც გრძელდება, მაგრამ ვიღევ უფრო გამწვავებული ფორმებით: მაგალითად, ლენინი - ხიფყვიერად მაინც - მოითხოვდა, რომ საქართველოს პარტულარულ ძიებას არ გამოეყნებიათ საქართველოში - როგორც ლენინი ამბობდა - "რუხული შაბლონი", მაგრამ საქართველოს ^{ქვერილობის, ნეტოში!} დღეხაც

ხწორედ "რუხული შაბლონის"

დანერგვას ცდილობს. ახლა ეღუარდ
შევარდნამის მეთაურობით. ლენინი მოითხოვდა ქართული წითელი არმიის შექმნას და მართლაც ^{თითქმის} მეორე მხოლოი იმის დაწყებამდე, მართლაც არხეობდა ქართული წითელი არმია, ~~ამით~~ ქართველ ახალწვეულებს თუ ხამხედრო პირებს საქართველოში, ქართულ ენაზე მაინც შეეძლოთ ხამხედრო ხამხახურის მოხდა, მაგრამ დღეხ - ლენინის ეს მოთხოვნაც გაუქმებუ-

ქართული რევოლუციონარული-რადიკალური "თავისუფლება"

ავტორი, რედაქტორი: ლიმიფრი მარშანი

ლენინი და საქართველო - VII.

8:25

წამყვანი: მიმდინარე 1984 წლის 22-თ იანვარს შეხრულდა 60-ი წელი ლენინის გარდაცვალების დღიდან. ამასთან დაკავშირებით, გადმოგვცემო ჩვენს მორიგ ხაუბარს თემაზე: ლენინი და საქართველო. მიკროფონთან არის დავით თაბორიძე:

რედაქტორი: წინა ხაუბრებში, პანორამულ მხედველობა, მე გეხატურეთ ლენინის დამოკიდებულების შეხახებ - ჯერ - დამოუკიდებელი საქართველო-ლობაში, რომელიც მან, როგორც ხაბჭოთა რუხეთის მთავრობის თავჯდომარემ, იხნო დე ფაქტო და დე იურე 1920 წლის 7 მაისის ხაბჭოთა რუხეთ-საქართველოს ხელშეკრულებით, და - შემდეგ - დაარღვია რა ეს რუხეთ-საქართველოს ხელშეკრულება, ^{თუ როგორ} იარაღის ძალით დაიპყრო დამოუკიდებელი საქართველო.

მაგრამ, მიუხედავად იმისა, რომ ლენინმა მოხპო საქართველოს დამოუკიდებლობა და ხუვერენობა, ის მაინც მოუწოდებდა საქართველოს ბოლშევიკებს, როგორც ის 1921 წლის 2 მარტის წერილში წერდა, - არ გამოეყმენებიათ საქართველოს, ქართველი ერის მიმართ, მომყავს ლენინის გამოთქმა, "რუხული შაბლონი". ლენინი მოითხოვდა, აგრეთვე, ქართული წითელი არმიის შექმნას, რაც, მარლაც, შეიქმნა და არხეობდა თითქმის მეორე მხოფლიო ომის დაწყებამდე; ლენინი აფრთხილებდა ქართველ ბოლშევიკებს არ დადგომოდენ ერების "ფორმალური თანახწრობის" გზას და აფრთხილებდა მათ "უხეშ ველიკორუხულ დერუიმორლებიხაგან". მაგრამ, როგორც შემდეგ ფაქტებით დადახწურდა, ყველაფერი ეს იყო ლენინის უშმაკური, მაკიაველური პოლიტიკა, რომლის მიზანი იყო ის, რომ როგორმე დაემშვიდებია საქართველოს ხალხი და შემპარავი პოლიტიკით მოიექცია ის ხაბჭოთა რუხეთის ხრული კონწროლის ქვეშ. და როცა მან

დანიხა, რომ საქართველო, ქართველი ერი მის დიდმპყრობელურ-მოვიწინებულ ანკეხზე არ წამოეგო და 1924 წლის აგვისტოში მომხდარი ხაერთო, სახალხო აჯანყებამდე განუწყვეტელი პრმოლა აწარმოა ლენინის ანგეროვნული და იმპერიალისტური პოლიტიკის წინააღმდეგ საქართველოში, ლენინმა გამოიყენა ხწორედ ის "რუსული შაბლონი" - დაუნდობელი ფერორი -, რომლის გამოყენებისაგან^ს აფროთხილებდა ქართველ ბოლშევიკებს. მაგრამ ქართველი ბოლშევიკები

უფრო დაუნდობელი გამოდგენ ქართველი ერის, საქართველოს მიმართ, ვიდრე თვით "ველიკორუსი დერჟიმორლები". ქართველ ბოლშევიკებმა, როგორც ჩანს, ან ვერ გაიგენ, ანდა არ სურდათ გაეგოთ, რომ ლენინი ისეთი დამპყრობელი იყო საქართველოსი, როგორც ჩინგისხანი თუ ალა მაჰმად-ხანი; და, ისიც უნდა ავლენიშნოთ, რომ ქართველ ბოლშევიკებს არ შეეძლოთ იმნი თავის-გამართლება, რომ ისინი არ იცნობდენ ლენინსა და მის "საქმეებს-საგვირონს", სულ ცოცა, თვით რუსეთში - რუსი ხალხი, თვით რუსი მუშებისა და გლეხების წინააღმდეგ. ქართველ ბოლშევიკებს არ შეეძლოთ არ ცოდნოდათ ლენინის ფერორისტული რეჟიმის რაობა და, თუ გნებავთ, მაქსიმ გორკის სასოწარკვეთილება, გამოწვეული ლენინური ფერორით თვით რუსეთში.

მაგალითად, ლენინი 1917-სა და 1918 წლებში გაზეთში "ნოვია ყიზნ-ში" წერდა:

"მუშათა კლასმა უნდა იცოდეს, რომ მას მოელის სიმშვილობა, გრძელვადიანი სიხსლიანი რეაქცია, ხოლო მის შემდეგ - არანაკლებად სიხსლიანი და საშინელი რეაქცია".

და მაქსიმ გორკი ისე ააღელვმა ლენინის ამგვარმა დაუნდობელმა აზრმა, რომ იმავე "ნოვია ყიზნ-ში" 1917 წლის 20 ნოემბერს, სხვათა მორის, წერდა:

"აი ხაით მიჰყავს პროლეტარიატი თავის დღევანდელ ბედად, და უნდა ვიცოდეთ, რომ ^{კი არ არის} ლენინი ყოვლისშემძლე მისხანი, არამედ გუდნივი ფოკუსნიკი, რომელიც არ დაინდობს არც პაციონებებს, არც პროლეტარიატის

ბიგოცხლებ". ლენინი - წერდა გრუკი - "მუშაობს როგორც ქიმიკოსი და-
 ბორაფორიაში, ^(მხლოდ) იმ განხილვაში, რომ ქიმიკოსი იყენებს მკვლარ მაშერ-
 იას, და, მიხედავად მუშაობა იძლევა წვდომას მისთვის მკვლარებს, ხოლო
 ლენინი მუშაობს ცოცხალი მანქანით და მიჰყავს რევოლუციის დახალწა-
 ვად".

1922 წელს, რუსეთში ხამოქალაქი იმის დამთავრებისა და ხაქართვე-
 ლოს დაპყრობის ერთი წლის შემდეგ, ლენინი წერდა იუხვიციის ხახალხო
 კომისარს კურხვის შემდეგ:

"ამხანაგო კურხვი, მე ვფიქრობ, ხაჭირთა დახვრეულების გამოყენე-
 ბის გაფართოება".

მეორე წერილში იმავე კურხვიხადმი, ლენინი წერდა:

"ხახამართლომ ვი არ უნდა აღვეთოს ჭეროში (ამის შეპირება იქნებოდა
 ღვითმოწყობა ან მოწყობა), არამედ დაახაზუთობა და დააკანონოს იხ
 პრინციპულად, ცხადია, ყოველგვარი გაყალბებისა და შელამაზების გა-
 რეშე."

ხვატიაში - "როგორ უნდა მოვახდინოთ შეჯიბრების ორგანიზაცია" -,
 რომელიც ლენინმა დახწერა ჯერ კიდევ 1918 წელს, ლენინმა დახახა ხა-
 ერთი მიზანი:

"გაწმენდილ იქნას რუსული მიწა ყოველგვარი მავნე მწერებისაგან".
 რა თქმა უნდა, "მავნე მწერებში" ლენინმა ბუზებს თუ პეპლებს ვი არ
 გულისხმობდა, არამედ აღამიანებს, მუშებსა და გლეხებს, რომელთა ხა-
 ხელით იხ მოვიდა ხელისუფლებაში.

ხვატიაში - "ხაბჭოთა ხელისუფლების მორიგი ამოცანები" -, რომელიც
 მან დახწერა 1918 წელს, ერპიროვნული ღიქვაჭურის შეხახებ ლენინი.
 წერდა შემდეგ:

"... ღიქვაჭურა დაღვეული პირების/მიჯათ ხშირად იყო იხფორიაში რევო-
 ლუციური მოძრაობის გამომხახველი, მახარებელი, გამცილებელი რევოლუ-
 ციური ვლახების ღიქვაჭურისა. ამაზე დაპარაკობს იხფორიის უწყუარი
 გამომღიღება".

1919 წელს, ბოლშევიკების მე-IX ყრილობაზე ვი, ლენინმა უფრო

ნათლად დაახანიათა ე.წ-ლი პიროვნების კულფი, როგორც დაღებიით მოვლენა:

"ხაბჭოთა ხოციალიხურ დემოკრატიზმს ხრულიად არ ეწინააღმდეგება ერთპიროვნულობა და დიქტატურა. ვლახის ნებახურვილს ზოგჯერ ახორციელებს დიქტატორი, რომელიც მარტო უფრო მეტს აკეთებს და ხშირად უფრო ხაჭირაა".

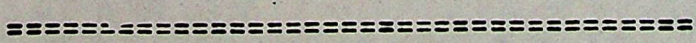
შეიძლება ლენინის ამ ხიყყვების შემდეგ იმის მჭვიცება, რომ ხვალინმა, ლენინისა და ლენინიზმისა წინააღმდეგ, ხელში ჩაიგდო ერთპიროვნული ხელისუფლება? - არა, ხვალინმა ეს გააკეთა ლენინის მოძღვრების შეხაბამიხად.

1918 წელს ვი, ^{ზანხულის მიწურულში!} ლენინმა მაქსიმ გორკისთან ხაუბრიხას, გამოთქვა აზრი, რომელმაც გაანხვიფრა გორკი:

"რამდენიმე წუთი ლაპარაკობდა ლენინი - წერს მაქსიმ გორკი - გაფაფებით: "ვიხსნ რვეთან არ არიხ, იხ არიხ რვენი მჭერმა".

ამგვარად, ქართველ ბოლშევიკებს არ შეეძლოთ არ ცოდნოდათ, თუ ვის უჭერდენ იხინი მხარხ და ვის უარებს შემოუძღვენ ხაქართველში 1921 წლის თებერვალ-მარტში. ლენინი იყო და ღარჩა - მთელი თავიხი ხიფოცხლის მანძილზე - მეფის რუხეთიხ იმპერიაში მოქვეული ერებიხა და ერთვნებების, თავიხუფლების ხახვიკი მჭერი, მაგრამ მის ამ მრწამხ იხ ფარავდა ^{ნილმირი} "ერთა თვითგამორკვება, ხრულ გამოყოფამდე"; - ღ

როცა რუხეთიხ იმპერიაში იარაღიხ ძალით შერევიღმა ერებმა მოიპოვეხ ერთვნული თავიხუფლება და დამოუკიღებლობა, ლენინმა იხევ მიმართა რუხი იმპერატორების ნაცად ხერხ და იხევ ღაიპყრო დამოუკიღებელი და ხუვერენული ხახელმწიფოები, მათ შორიხ დამოუკიღებელი ხაქართველოც. ამიჭომ, რვენთვიხ, ქართველებიხთვიხ, ხაქართველოხათვიხ ლენინი იხეთივე დიდმპყრობელი-მოვინიხჭია, როგორიფ იყვენენ რუხიხ იმპერატორები (117 წლის განმავღობაში, და ლენინიხ ე.წ-ლი "გენიადური ერთვნული პოლიფიკაცხ" ხხვა არაფერია, თუ არა ახადი ნიღაბი ვეღიკოროხულ დიდმპყრობელიური მჭვინიზმიხა.

28.1.84 წ.

ქართული რედაქცია-რადიო "თავისუფლება"

ავტორი, ლექსორი: ღავეთ თაბორიძე

გრიგოლ რობაქიძე ლენინის შეხახვებ:

10:30

ვ.ი. ლენინის გარდაცვალების 60-ე წლისთავის გამო

წამყვანი: 60-ი წლის წინათ, 1924 წლის 21 იანვარს გარდაიცვალა ვ.ი. ლენინი. ამ თარიღთან დაკავშირებით, გაგაცნობთ ჩვენი ღილი მწერლისა და მოაზროვნის - გრიგოლ რობაქიძის - წერილს, რომელიც მან გამოაქვეყნა თბილისში 1924-ი წლის ყურნალ "კავკასიონში".

მიკროფონთან არის ღავეთ თაბორიძე:

ლექსორი: ჯერ მხურს შევნიშნო, პატივცემულ მსმენელებო, ის, რომ გრიგოლ რობაქიძე ცდილობდა აეხახა ისტორიულ პირთა ვინაობა და რაობა მიუხედავად მათი პოლიტიკური მსოფლმხედველობისა. ამის შედეგი იყო ის, რომ მან თავისი აზრი გამოთქვა - ერთის მხრივ - ლენინზე და მეორე მხრივ - ჰიტლერზე, რომლის დროს, ვიმეორებ, მას აინტერესებდა არა მათი მსოფლმხედველობა, რაც ხაწყისშივე შეუთავსებელი, კიდევ მეტი, ხრულიად ხაწინააღმდეგო მიმართულების იყო, - არამედ თვით პიროვნებები, რომლებმაც თავიანთი - უარყოფითი თუ დადებითი - დიდი დაახვეს ისტორიას; ხსნორედ ამ ფენომენის გარკვევას ცდილობდა გრიგოლ რობაქიძე. მაგრამ ბევრმა ვერ გაიგო, ან არ ხურდა გაეგო, გრიგოლ რობაქიძის ამვგარი მიდგომა ისტორიული პიროვნებებისადმი, რაც, პირველ ყოვლისა, მვირად დაუხდა თვით გრიგოლ რობაქიძეს.

მაგრამ მვირად დაუხდა თვით ქართულ და გერმანულ მკითხველებსაც, რომლებსაც ღღეხაც კი, მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების ერთი-მესამედი

საკუთნის გახვლის შემდეგაც არ აქვთ სამუალება გაეცნონ გრიგოლ რობაქიძის, უხათუოდ, ღირშესანიშნავ ნაწარმოებებს ქართულ და გერმანულ ენებზე, თუმცა მისი ნოველები - "კავკასიურ ნოველებად" წოდებული - უკვე გამოიცა რასხველეთ გერმანიაში 1979 წელს.

უდავოა, გრიგოლ რობაქიძის მსოფლმხედველობის ამგვარი განსაკუთრებული აიხსნება ის ფაქტი, რომ ის განსაზღვრული ხოცბა-დიდებით ახასიათებს ლენინის პიროვნებასაც, თუმცა მის იდეოლოგიას ის, თავის შემოქმედებაშიც, გადაჭრით უარყოფს.

მაგრამ ვალაჰარაკით თვით გრიგოლ რობაქიძე: აი მისი წერილი "ვლადიმერ იალიას ქე ულიანოვი-ლენინი", რომელიც 1924 წელს გამოქვეყნებულ იქნა ხრულიად ნაქართველოს მწერალთა კავშირის ორგანო "კავკასიონში".

ვ. ი. ულიანოვი-ლენინი

ლ. დ. ტროცკი სწერდა:

მარქსს რომ არ მოეხდინა არც ერთი რევოლუციური აქტი და დაეტოვებია შთამომავლობისათვის მარტო „კაპიტალი“. მაინც მარქსი იქნებოდა: დიდი ისტორიული პიროვნება. ლენინს რომ არ დაეწერა არც ერთი სტრიქონი და დაეტოვებია კაპიტალიზმისათვის მარტო რევოლუციური მოქმედება, მაინც ლენინი იქნებოდა: დიდი ისტორიული პიროვნება.

ამ სიტყვებში ნამდვილი გაგებაა. მარქსი მოაზრე და ლენინი მოქმედი: როგორც დიდი ექვივალენტობით. სინამდვილეში კი მარქსიც მოქმედობდა და ლენინიც სწერდა. მართალია: მარქსის ნაწერი უფრო დიდია, ვიდრე მისი მოქმედება. ხოლო ასეთი პროპორციით ვერ ვიტყვი, თითქო ლენინის ნაწერი უფრო ნაკლები იყოს, ვიდრე მისი მოქმედება. უფრო მართებული იქნება ეს თქვით, რომ ლენინის „მწერლობა“ იგივე მოქმედებაა.

აქ არის ლენინის საოცრება როგორც ისტორიული მოვლენის. ასეთი მთლიანი პიროვნება ბოლო ხანებში არ იცის. ევროპის ეპოქალური ტიპი ჰმსგავსება. ჰმსგავსება ევროპაში თითქმის ყველა ისტორიულ პიროვნებას ახასიათებს. ლენინი ამ მხრით პირველია ევროპის ერაში, საიდანაც იწყება სრულიად ახალი ტებილი: ჰმსგავსების ანტიპოდი—პიროვნება როგორც განუკვეთელი ალი.

ლენინის ფენომენზე ტომები დაიწერება. საოცარია მასში: იდეალი ინტერნაციონალური და ბუნება ნაციონალური, ორივე ნაკადულის „შესხვეულებით. ხშირად მას პეტრე დიდს ადარებენ. ამ შედარებაში მართალია ორივეს „რუსობა“, მაგრამ გადალახვით ლენინი ბევრად უფრო დიდია.

ლენინში მოცემულია მთელი რუსეთის „საშო“, აქ არის რუსეთის ველი, რომლის უკიდურობა სივრცის შიშს ჰბადებს. აქ არის გიგური მოხედვა მღერის ქაოსის, რომლის გუგუნი ქვესკნელში ტიუტჩემა გაიგონა. აქ არის ნგრევის რიტმების აგორება, რომელსაც თან გადაჰყვება სკრიბინი. აქ არის სლავური შეტევა სამყაროს მიმართ.

მაგრამ ლენინს კიდევ სხვა რამ ახასიათებს. რუსეთის „საშო“ რბილია და უნებო, ლენინი სასტიკია და ნებიანი. ლენინი ნებაა თვითონ როგორც ხალხის რკინა, მასში უთუოდ არის რასიული გაქანება მონგრეული მონღოლეთის. მონღოლი ჯერ კიდევ გამოუცნობია. აქ საკმარისია მხოლოდ იმის თქმა, რომ რაინდული გავარდნა მონღოლისა კეთილშობილურია თავის სისასტიკეში. სლავების უცნაურ არეში, როცა სული მარტო კატასტროფას ედის, ასეთი გავარდნა ფენომენალურ ფაქტად უნდა მოვლენილიყო. ეს ფაქტი ლენინია თვითონ. სწორედ აქ არის იგი მეთი პეტრე დიდზე. ლენინის გადალახვამ არ იცის საზღვარი.

ლენინის ნებისყოფას და ნაპოლეონის ნებისყოფას ადარებენ. მაგრამ, ერთი პოეტის სიტყვით, ნაპოლეონის ნება იყო ქოლერიული, კეუა კი მელანქოლიური. ლენინის ქოლერიულ ნებას კიდევ უფრო ახელებს ქოლერიული კეუა. ამისათვისა

ლენინი მარტო ცეცხლი და მარტო წვა. ახალს ისტორიაში ასეთი ცეცხლი მგონი არავის არ ჰქონია. აქ არის სიტყვები მანნიბალის და რისხვა თიმურის.

ნების პრიმატი! ეს ხაზი ტროცკის სიტყვებიდანაც სჩანს. მაგრამ ეს პრიმატობა არ უნდა იყოს ინტელექტის პირისპირ. აქ არის ლენინის ფენომენალობა. ჩასაკვირველია, შესაძლოა—სხვას ოთხი უნივერსიტეტი ჰქონდეს გათავებული და ცამეტი ფაკულტეტი, შესაძლოა—ათასი სხვადასხვა პრობლემები წამოეყენებოდა და გასაოცარი ორიგინალობითაც გადაეკრას. ასეთს ინტელექტზე აქ არ მაქვს ლაპარაკი. მე მაქვს სახეში ინტელექტი, რომელიც „ფატუმშია“ მოცემული. „ფატუმი“ ანტიური გაგებით. ლენინში უთუოდ არის „ბედი“ — იგი გინდ იმ გაგებით, რომელიც ბოლო ხანებში ოსვალდ შპენგლერმა წამოაყენა. აქედან მომდინარებს ლენინის დიდი ინსტინქტი: ყოველის წამსავე გაგება, ტომებისა და ტრაქტატების გაკრეფა. აქედან გამოდის მისი სწორი და უტყუარი თვალი გაზომვაში. აქედანვე—მისი რევოლუციური მიმართება და ტაქტი.

ლენინი ყველაზე უფრო დიდი რევოლუციონერია. ამ მხრით მან არ იცის ტოლი. ნუ შეგვეშინდება გაბედული თქმის. ევროპაში რევოლუცია უფრო მატერიალურ სიკეთეთა „გადაღება“ა, რუსეთში რევოლუცია სამყაროს პრობლემადაა გადაქცეული. ყოველ შემთხვევაში: პათოსით და რომანტიკით. ეს პათოსი და ეს რომანტიკა შექმნა ლენინმა. „რომანტიკა“—არა როგორც სისხლნაკლულობა და „ოცნებობა“ ჩასაკვირველია. კიდევ მერტი: ლენინის სახით მოცემულია ახალი ჩასა რევოლუციონერის. აქ ნება და ინტელექტი ერთი და იგივეა.

ცხადია აქედან: რომ „მარქსიზმთან“ ერთად „ლენინიზმი“ შეიქმნა. მე ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ „ლენინიზმი“ ახალი სწავლაა „მარქსიზმთან“ შედარებით. იმაზე ალბად ტომებს დასწერენ.

ლენინი ბედია და მაშასადამე გაბედული. ასეთი „გაბედვა“ სამყაროს მიმართ არ ჰქონია არავის. ასეთი რისხვა არ მოვლენია ჯერ კაპიტალისტურ სისტემას. თვითონ სახელი მისი—„უფიანოვ—ლენინ“ მოდის ისე როგორც ურანგანი. ლენინში არ არის ის, რაც გულგრილობას იწვევს. ის მოცემულია როგორც ძელქვის კოჩი, უტები და უკეთელი. ის სასტიკია როგორც მოქნეული ხმალი. მაგრამ „სასტიკია ყოველი შემოქმედი“ (ნიცშე). „პირადული“ წარცხილია თითქო მასში. მასში მოსჩანს „უპირიონო“ სახე თვითონ ისტორიისა, ამისთვის არის იგი საოცარი და საშიშარი. ასეთია „ფატუმი“ თვითონ. ამაშია მისი ძლევა.

სიტყვის გაგრძელება შეიძლება: მაგრამ საკირო არაა... ვისაც განუცდია, თუ რა არის: მონობა—ჩავერა—სიმშლი—დაბეჩავება—წამება: მას არ შეუძლია. არ მიიღოს რევოლუცია; ვისაც განუცდია, თუ რა არის: თავისუფლება—მონობის მოსპობა—ადამიანის ღირსების აღდგენა—ქვეყნის გადაბალისება—ერთა თვითდამყარება: მას არ შეუძლია არ ახსენოს სახელი ლენინის, განურჩევლად პარტიული დაყოფის და პროგრამებისა.

როცა რადიომ ლენინის სიკვდილი მსოფლიოს აცნობა, ალბად ჰერში მისი ტალღა სხეანაირად დაიკლავნა. მე არა მგონია არსებობდეს ისეთი ადამიანი, რომელიც ლენინის სიკვდილით არ შერხეულიყოს.

ვკრიგოდ რობაქიძე.

წამყვანი: ჩვენ გაგაცნაოთ გრიგოლ რობაქიძის წერილი, რომელიც მან გამოსაქვეყნა 1924 წლის თურნალ „კავკასიონში“, თბილისში, ლენინის მეხახებ.

ღაპარაკობს რადიო თავისუფლება!..

О происхождении Ленина

Этой малоизвестной теме посвящена статья швейцарского историка проф. д-ра Леонарда Хааза „О предках Ленина“, опубликованная в газете „Нойе шюрхер цайтунг“ (~~№ 111/1983~~). Как известно, Ленин не очень охотно вдавался в подробности своего происхождения и говорил, что не придает этому значения. Весьма скудны сведения об этом и в более поздних советских источниках. Цель статьи швейцарского профессора —

„...проникнуть в покрытую тьмой семейно-историческую подошлеку происхождения революционера ~~В.И.~~ Ульянова (~~1870-1924~~). Ибо если приписывать народам коллективные качества — вспомним „Спектр Европы“ Кайзерлинга, — то есть основания из родословной Ленина вывести некоторые новые черты его характера. Эту пионерскую работу начала в 1938 году (и позже продолжила) ~~И.~~ Шагинян своим, бесспорно основанным на документах, романом об Ульяновых, что побудило и западных историков, таких, как ~~Г.~~ фон Раух, ~~В.~~ Брауер, ~~В.~~ Виллерс и др., а также соотечественника ~~И.~~ Шагинян — ~~В.~~ Шуртакова — еще больше вскрыть целину в этом вопросе”.

Отец Ленина, Илья Николаевич Ульянов ~~1831-1903~~, православный, дослужившийся до директора народных училищ Симбирской губернии, происходил из простой семьи; его отец был русским, мать — калмычкой, перешедшей из буддизма в православие. Внешне Ленин в сильной степени унаследовал калмыцкий тип лица. Однако никаких дальнейших линий в этой, русско-калмычковой, ветви его родословной не прослеживается.

Зато линия матери Ленина, уходящая корнями в Западную Европу, более богата фактами и представляет интерес для историка.

Мать Ленина, Мария Александровна, урожденная Бланк (1836—1916), была лютеранского вероисповедания. Ее отец, врач А. Д. Бланк, вероятно, был евреем, однако проф. Л. Хаазу не удалось найти точных данных о его происхождении: по одним сведениям, он с Вольни, по другим — с Украины [или из Одессы]. Советские источники о происхождении Бланка ничего не сообщают, более того: из 17-го тома собраний сочинений Горького (в последнем издании) изъята приведенная Горьким реплика Ленина, что „умный русский — это всегда еврей или с примесью еврейской крови”. Этот намек проф. Л. Хааз считает, однако, не может служить

точным доказательством наличия у Ленина еврейских предков, ибо хотя Ленин и считал себя „умным человеком”, он мог в разговоре с Горьким иметь в виду не себя, а выразился так вообще.

Проф. Л. Хааз приводит и такую версию о Бланке: в раннем возрасте он перешел из иудаизма в православие, оказывал услуги царской полиции по наблюдению за интересовавшими ее евреями, что позволило ему сделать быструю карьеру — от армейского фельдшера до полкового врача (согласно К. Радеку). После работы главным врачом в госпитале у герцога Максимилиана Лейхтенбергского, Бланк каким-то образом попал на Урал, где как врач также пользовался большим авторитетом и смог приобрести имение в 300—400 душ. После его смерти наследство перешло к матери Ленина и долгие годы служило семье источником независимого существования и материальной помощи Ленину в эмиграции.

Бабушка Ленина по матери, А. И. Бланк (урожденная Гроссшопф), была по происхождению наполовину немка, наполовину шведка. Гроссшопфы происходили из северной Германии (Любек, Мекленбург, Гольштейн) и были видными лицами в немецкой колонии в Петербурге, где прадед Ленина И. Г. Гроссшопф (1766—1845) был представителем немецкой торговой фирмы „Шадэ”. Среди отдаленных родственников Ленина по этой линии проф. Хааз упоминает известного

лютеранского пастора и теолога И. Хёфера (1605—1667), чей катехизис для детей переиздавался много раз; Эрнста Курциуса (1814—1896), основателя Немецкого археологического института и домашнего учителя будущего кайзера Фридриха III; В. Моделя (1891—1945), генерал-фельдмаршала гитлеровского вермахта в годы второй мировой войны. Впрочем, большинство предков и родственников Ленина по немецкой линии были всего лишь богатыми буржуа.

Шведские предки Ленина по материнской линии происходили из семьи прапрадеда Ленина ювелира Ж. Ф. Эстедта (1741—1826), жившего в Упсале и впоследствии также переселившегося в Петербург. Эстедт был поставщиком двора короля Густава IV Адольфа, в его роду преобладали ремесленники, парикмахеры и фабриканты-шляпники. Наиболее заметной и общественно активной фигурой среди шведских предков Ленина был клирик Новелиус Младший (1716—1778), известный своими утверждениями, будто он — незаконный отпрыск шведского короля Карла XII, что, однако, никто всерьез не принимал.

„Никто не выбирает себе предков, — пишет проф. Л. Хааз, — но каждый так или

иначе связан с ними". Швейцарский профессор, задавшийся целью лучше выявить тип характера Ленина через его происхождение, заканчивает свою статью, цитируя известного психолога Карла Густава Юнга:

„Психология состояния личности, предшествующего возникновению осознания собственного „Я“, показывает, что ребенок берет от родителей. Однако, что касается его собственной индивидуальности, отличной от родителей, то ее вряд ли можно вывести из причинной связи с ними. Пожалуй, можно даже сказать, что не столько родители, сколько предки, деды и прадеды, с их родословными, являются настоящими „родителями“ ребенка и влияют на его индивидуальность больше, чем непосредственные, так сказать, „случайные“ родители. По отношению к родителям духовная индивидуальность ребенка есть совершенно новое явление, не выводимое из психики родителей. Эта духовная индивидуальность есть комбинация коллективных факторов, которые в психике родителей содержатся только потенциально, а иногда и вообще незаметны. Не только тело ребенка, но и его душа восходит от предков...”

Изложив содержание статьи проф. Л. Хаазз, отметим следующее. Несомненно, Ленин не чувствовал себя русским человеком в ду-

ховно-национальном (а не в языковом или географическом) смысле этого слова. Достаточно вспомнить, что его целью была мировая революция, хотя бы и ценой гибели России („А на Россию мне, господа хорошие, наплевать!“). Однако, Ленин не чувствовал себя также ни немцем, ни шведом, ни евреем, ни калмыком. Он называл себя интернационалистом.

Особенность типа революционера-интернационалиста Ульянова, на наш взгляд, лежит не столько в его национальном происхождении, сколько в области его духа, пораженного силами зла и ставшего их инструментом.

კარლო ინასარიძე

INDEPENDENT GEORGIA

ლენინი და საქართველო

ვ.ი.ლენინის გარდაცვალების 60 წლისთავის გამო

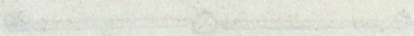

მიუნხენი 1984 წელი

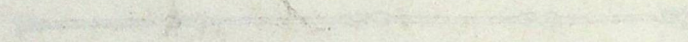
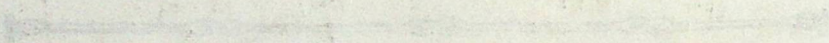
NK 608

LIBRARY OF THE

UNIVERSITY OF

OF THE STATE OF

LIBRARY

LIBRARY

